Dosarul nr.2ac-107/22 (2-21121643-03-2ac-07112022)
judecător: S. Bucur, judecătoria Soroca, sediul Floreşti

CURTEA DE APEL BĂLŢI
DECIZIE
În numele Legii

28 februarie 2023 municipiul Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Stela Procopciuc,
judecătorii Natalia Chircu şi Elena Grumeza,
grefier Valentin Ioniţă,
examinând în şedinţă publică cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului SRL „Unchiteşti", avocatul Veronica Solomon împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul Floreşti din 01 martie 2022 în pricina civilă la cererea înaintată de SRL „Agro Domain Group" către SRL „Unchiteşti" cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 13 august 2021 reclamantul SRL „Agro Domain Group" s-a adresat în instanţa de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Unchiteşti" prin care a solicitat:
   - încasarea datoriei în cuantum de 30000 lei;
   - încasarea penalităţii – 56850 lei şi
   - încasarea cheltuielilor de judecată – 7605,5 lei.
2. În motivarea acţiunii s-a indicat că, la 01 mai 2020 între SRL „Unchiteşti", în calitate de cumpărător şi SRL „Prod Stoc", în calitate de vânzător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.01/01, în baza căruia pârâtul SRL „Unchiteşti" a cumpărat marfă la preţ total de 60 000 lei. Faptul achiziţionării mărfii la preţ total de 60 000 lei se confirmă prin factura fiscală seria IJ0447697 din 01 mai 2020.
3. Susţine reclamantul că pârâtul urma să achite datoria în sumă de 60 000 lei până la 01 octombrie 2020. La data de 07 iunie 2020 a fost încheiat contractul de cesiune a creanţei nr. 02/07/20, în baza căruia SRL „Agro Domain Group" a preluat creanţa pe care SRL „Prod Stoc" o avea faţă de pârât, în mărime de 60 000 lei. Contractul de cesiune a creanţei a fost contrasemnat şi contra ştampilat de către reclamant şi pârâtă şi SRL „Prod Stoc". Astfel, SRL „Prod Stoc" are un drept creanţă faţă de pârâtul SRL „Unchiteşti", în mărime de 60 000 lei.
4. În scopul respectării căii prealabile, reclamantul a expediat în adresa juridică a pârâtului o notificare de plată, care a fost recepţionată la 25 noiembrie 2020,

însă care a rămas fără un răspuns. Conform actului de verificare între părți, pârâtul a achitat doar parţial datoria, după cum urmează: 20 000 lei la 09 decembrie 2020 şi 10 000 lei la 18 decembrie 2020. Indică că pârâtul nu şi-a onorat obligaţia de plată deplină a datoriei, rămânând astfel o datorie restantă de 30 000 lei.

5. Notează reclamantul că, în urma încheierii contractului de cesiune de creanță nr.02/07/20 din 07 iunie 2020, pârâta datorează reclamantului suma de 60 000 lei (30 000 lei restant), cu titlul de datorie contractuală.
6. Menţionează că, potrivit punctului 3.2 al contractului de vânzare-cumpărare nr.01/01 din 01 mai 2020, cumpărătorul în cazul când nu achită marfa până la 01 octombrie 2020, conform punctului 1.3 al prezentului contract, achită vânzătorul, începând cu data de 02 octombrie 2020, o penalitate în mărime de 0.5 % din valoarea mărfii livrate, pentru fiecare zi de întârziere, precum şi dobânda de întârziere calculată conform prevederilor art.619 din Codul Civil. Data scadentă de plată a sumei de 60 000 lei este 01 octombrie 2020. Din motiv că, pârâtul nu a achitat în termen datorată, aceasta a acumulat o penalitate în mărime de 56 850 lei.
7. Solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului SRL „Unchiteşti", în contul SRL „Agro Domian Group" a sumei 30 000 lei, cu titlu de datorie contractuală, penalitatea contractuală în sumă de 56 850 lei, taxa de stat în sumă de 2 605, 50 lei şi cheltuielile pentru asistenţă juridică în sumă de 5 000 lei.
8. De jure, se invocă art. 774 alin. (1), art. 775 alin. (1), 823 alin. (1), art. 947 alin. (1) 1108 alin. (1) al Codului Civil, art. 96 alin. (1) şi (11), 2762 alin. (1) al Cod de procedură civilă.
9. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Floreşti din 16 august 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Agro Domain Group" împotriva SRL „Unchiteşti" cu privire la încasarea datoriei, a fost acceptată spre examinare în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, s-a acordat pârâtului termen de 30 de zile pentru a depune referinţă.

Poziţia instanţei de fond:

10. Prin hotărârea judecătoriei Soroca, sediul Floreşti din 01 martie 2022 acţiunea civilă s-a admis parţial, şi s-a încasat de la SRL „Unchiteşti" în beneficiul SRL „Agro Domian Group" în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 01/01 din 01.05.2020 suma datoriei în mărime de 86 850 lei şi cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 2 605,50 lei, cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 1 000 lei, iar în total suma de 90 455,50 lei. În rest, acţiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

11. La 31 martie 2022, potrivit ştampilei aplicate pe plic de către oficiul poştal, SRL „Unchiteşti" a depus cererea de apel nemotivată şi fără achitarea taxei de stat.

12. Prin încheierea din 08 noiembrie 2022 nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat apelantului termen pentru înlăturarea omisiunilor: prezentarea apelului motivate şi a bonului de plată a taxei de stat.
13. La 29 noiembrie 2022 apelantul SRL „Unchiteşti" a înlăturat omisiunile reţinute şi prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 30 noiembrie 2022 s-a intentat procedura cererilor cu valoare redusă în instanţa de apel cu citarea părţilor în şedinţa de judecată.

Argumentele părţilor:

14. În motivarea apelului s-a invocat că, potrivit hotărârii contestate s-a reţinut că la 7 iunie 2020 a fost încheiat Contractul de cesiune a creanţei nr.2/7/2020 între SRL „Agro Damian" în calitate de cesionar şi SRL „Prod Stoc" în calitate de cedent şi SRL „Unchiteşti" în calitate de debitor. Conform art. 1 al contractului de cesiune, părţile au convenit ca Cesionarul să accepte şi Cedentul să transmită întreaga creanţă pe care o are faţă de Debitor în sumă de 60000 lei. Conform pct. 2 al contractului de cesiune, Cesionarul se subrogă în drepturile Cedentului, devenind astfel creditorul Debitorului pentru întreaga valoare a creanţei, în conformitate cu prevederile contractului nr. 01/01 din 01.05.2020 şi factura fiscală IJ0447697 din 01.05.2020.
15. Se susţine că, potrivit extrasului de cont din 8 februarie 2022 pentru perioada 09.12.2020 – 09.12.2020, la 9 decembrie 2020 debitorul-apelant a transferat în contul Cesionarului suma de 20 000 lei în temeiul Contractului de cesiune a creanţei din 07.06.2020. Potrivit extrasului de cont din 8 februarie 2022 pentru perioada 09.12.2020 – 09.12.2020, la 18 decembrie 2020 Debitorul a transferat în contul Cesionarului suma de 10 000 lei în temeiul Contractului de Cesiune a Creanţei din 07.06.2020. Potrivit extrasului de cont din 8 februarie 2022 pentru perioada 09.12.2020 – 08.12.2020, la 8 septembrie 2021, Debitorul a transferat în contul Cesionarului suma de 30 000 lei în temeiul Contractului de Cesiune a Creanţei din 07.06.2020.
16. Accentuează că, încasarea repetată a sumei de 30 000 lei din contului apelantului a presupusei datorii în sumă de 30 000 MDL în beneficiul intimatului ar constitui o îmbogăţire nejustificată, pe motiv că presupusa datorie în sumă de 30 000 lei a fost achitată integral de către apelant în contul intimatului la data de 08 septembrie 2021. Apelantul şi-a executat obligaţia înainte de a fi citat în prezenta cauză civilă, iar intimatul nu are temei contractual de a solicita suma de 30 000 lei, obligaţia fiind deja executată.
17. Apelantul susţine că a fost în imposibilitate de a prezenta probele în instanţa de fond, deoarece nu cunoştea despre judecarea cauzei în instanţa de fond.
18. Susţine apelantul că, instanţa de fond, a aplicat eronat prevederile Codului civil de până la modernizare, în privinţa dobânzii de întârziere. Instanţa de fond a dispus încasarea dobânzii de întârziere în temeiul art. 619 al Codului civil până la modernizare, astfel aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată. Toate actele juridice în prezenta cauză civilă, au fost încheiate după modernizarea Codului

civil. Contractul de cesiune a creanţei a fost încheiat la 7 iuie 2020. Contractul de vânzare-cumpărare nr. 01/01/2020 a fost încheiat la 1 mai 2020. Dobânda de întârziere a început a curge din 1 octombrie 2020. Ca urmare, aplicabil este Codul civil modernizat.

19. În concluzie, instanţa de fond a aplicat greşit legea materială în timp. Litigiului în exclusivitate i se aplică Codul civil modernizat, iar legea civilă nu are caracter retroactiv.
20. Apelantul susţine că instanţa de fond a încasat cumulativ dobânda de întârziere şi penalitatea, contrar prevederilor art.942 Cod civil.
21. Notează faptul că penalitatea încasată în mărime de 56850 lei este disproporţionat de mare în raport cu datoria de bază. La momentul în care intimatul a înaintat cererea de chemare în judecată, apelantul înregistra faţă de intimat o datorie de 30000 lei, care a achitat-o pe parcurs . susţine că există toate criteriile ce permit reducerea penalităţii.
22. Solicită casarea integrală a hotărârii şi emiterea unei noi de respingere a acţiunii şi totodată a solicitat încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată formate din suma taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel – 1954,12 lei şi cheltuielile pentru asistenţa juridică în cuantum de 6000 lei.
23. Prin referinţa din 19 decembrie 2022, intimatul SRL „Agro Domain Group” a solicitat respingerea apelului înaintat. A reţinut faptul că la data depuneri cererii de chemare în judecată 13.08.2021 SRL „Unchiteşti” datora suma de 30.000,00 lei cu titlu de datorie contractuală şi suma de 56.850,00 lei cu titlu de penalitate contractuală.
24. Intimatul a reţinut faptul că, la data de 08.09.2021 SRL „Unchiteşti” a transferat suma de 30000,00 lei în contul stingerii datoriei de bază. Despre acest transfer, SRL „Agro Domain Group” a aflat doar când a recepţionat hotărârea nr.2c-48/2021 din 01.03.2022, verificând contabilitatea. Notează intimatul că nici SRL „ Unchiteşti”, nici instanţa de judecată, nu a informat SRL „Agro Domain Group” despre faptul că suma 30000,00 lei a fost transferată pe contul SRL „Agro Domain Group”. Apelantul nu a depus o referinţă în adresa instanţei prin care să informeze despre faptul că s-a achitat suma de bază. Susţine că în virtutea principiului disponibilităţii în drepturi a participanţilor la proces, precum şi în virtutea obligaţiei părţilor de a acţiona cu diligenţă în raport cu terţele persoane (inclusiv instanţele de judecată) SRL „Unchiteşti” avea obligaţia să informeze instanţa despre faptul că suma de 30000,00 lei a fost achitată.
25. Susţine că din motiv că judecarea cauzei a avut în procedura cu valoare redusă, intimatul nu era la curent cu etapa în care avea loc examinarea şi nu a avut obligaţia să-şi modifice pretenţiile chiar dacă aceasta a cunoscut că suma de 30000,00 lei a fost achitată. Despre acest fapt urma să informeze apelantul-pârât instanţa de judecat.
26. Accentuează faptul că chiar şi dacă suma de bază a fost achitată, pretenţia cu privire la penalităţi în suma de 56.850,00 MDL nu a fost achitată. Respectiv,

cererea de chemare în judecată este întemeiată, iar hotărârea instanţei de fond nu poate fi casată.

27. În cadrul şedinţei de judecată reprezentantul apelantului SRL „Unchiteşti”, avocatul Veronica Solomon a susţinut în tot apelul declarat şi a solicitat casarea hotărârii, emiterea unei noi de respingere a cererii de încasare a datoriei şi reducerea penalităţii solicitate de intimatul SRL „Agro Domain Group”.
28. intimatul SRL „Agro Domain Group” a fost citat legal despre data, ora examinării cauzei, dar din motive necunoscute la şedinţa de judecată nu s-a prezentat (f.d.85).
29. Colegiul Civil, reieşind din prevederile art. 379 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa intimatului SRL „Agro Domain Group” care a fost legal citat şi nu a solicitat amânarea examinării pricinii, depunând în instanţa de apel referinţă la cererea de apel.

Aprecierea instanţei de apel:

30. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în apel, examinând înscrisurile, audiind participanţii la proces Colegiul judiciar consideră necesar să admită apelul din următoarele motive:
31. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
32. Instanţa de apel constată că Judecătoria Bălţi, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 13 iulie 2022, iar cererea de apel a fost declarată la 12 august 2022, prin urmare în termenul legal.
33. Conform art. 385 lit. „c” CPC al RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.
34. Potrivit art. 276^4 aliniatele (4) şi (5) din CPC, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. (5) Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.
35. În conformitate cu prevederile art. 376 alin. (1^1) din CPC, apelul împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă.
36. Potrivit art. 276^4 alin. (4) din CPC, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.
37. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază

concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

38. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
39. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
40. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
41. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
42. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
43. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
44. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor

participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

45. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
46. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
47. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părţi şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
48. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
49. Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
50. Lecturând hotărârea instanţei de fond, Colegiul civil o consideră neîntemeiată şi pasibilă casării, având suport legal următoarele norme materiale.
51. Art.7 alin.1 din Codul civil (redacţia Legii din 01.03.2019) prevede că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de

constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

52. Conform prevederilor art.9 alin.1) şi alin. 2), lit. a) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.
53. Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.
54. Ab initio, instanţa de apel reţine că în conformitate cu art. 774 alin. 1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
55. Conform art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
56. Potrivit art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
57. În speţă colegiul civil reţine faptul că litigiului în exclusivitate i se aplică Codul civil modernizat, iar legea civilă nu are caracter retroactiv.
58. În temeiul art.992 alin. (1) din Codul Civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, iar potrivit art.993 alin.(2), părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.
59. Art. 823 alin. (1), (2), (3) Cod civil stabileşte că, o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Cesiunea creanţei nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligaţia acestuia mai oneroasă. Cedentul este obligat să remită cesionarului actele aferente creanţei şi să-i pună la dispoziţie informaţia necesară realizării ei.
60. Conform art. 827 alin. (1), (2) Cod civil drepturile de creanţă se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii. O dată cu cesiunea creanţei, asupra cesionarului trec garanţiile şi alte drepturi accesorii.
61. Alin.1 art.829 Cod civil stipulează că, debitorul este îndreptăţit să opună cesionarului toate excepţiile pe care a putut să le opună cedentului până la momentul comunicării cesiunii.

62. În fapt s-a constatat că, reclamanta-intimata SRL „Agro Domain Group” a formulat prezenta acţiune în judecată către SRL „Unchiteşti” prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 30000 lei şi a penalităţii în sumă de 56850 lei.
63. Astfel, în speţa dată de către reclamantul SRL „Agro Domain Group” se invocă existenţa raporturilor obligaţionale apărute în baza contractului de cesiune a creanţelor nr.02/07/20 din 07.06.2020.
64. Reieşind din materialul probatoriu, colegiul civil constată că la 07 iunie 2020 între SRL „Agro Domian Group” în calitate de cesionar şi SRL „Prod Stoc” în calitate de cedent şi SRL „Unchiteşti” în calitate de debitor, a fost încheiat Contractul de cesiune a creanţei nr. 2/7/2020.
65. Conform art. 1 al Contractului de cesiune, părţile au convenit ca Cesionarul să accepte şi Cedentul să transmită întreaga creanţă pe care o are faţă de Debitor, în sumă de 60 000 lei.
66. Pct. 2 al contractului de cesiune stipulează faptul că, Cesionarul se subrogă în drepturile Cedentului, devenind astfel creditorul Debitorului pentru întreaga valoare a creanţei, în conformitate cu prevederile contractului nr. 01/01 din 01.05.2020 şi factura fiscală IJ0447697 din 01.05.2020.
67. Colegiul civil constată că la emiterea hotărârii de către instanţa de fond 01 martie 2022 SRL „Unchiteşti” a achitat datoria contractuală faţă de SRL „Agro Domain Group”, fapt confirmat prin extrasul de cont din 08 februarie 2022 pentru perioada 09.12.2020 – 09.12.2020, astfel la 9 decembrie 2020 debitorul-apelant a transferat în contul Cesionarului suma de 20 000 lei în temeiul Contractului de cesiune a creanţei din 07.06.2020; la 18 decembrie 2020 - suma de 10 000 lei şi la 08 septembrie 2021, Debitorul a transferat în contul Cesionarului suma de 30 000 lei (f.d. 69-73).
68. Astfel apelantul SRL „Unchiteşti” şi-a executat obligaţia pecuniară pe parcursul examinării pricinii. La caz, colegiul civil reţine faptul că apelantului i-a fost furnizat de instanţa de fond setul de acte: cererea de chemare cu anexe şi încheierea din 16 august 2021 a judecătoriei Soroca, sediul Floreşti de primire a cererii spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă şi acordarea termenului de 30 zile de la momentul comunicării pentru prezentarea referinţei şi probelor în susţinerea poziţiei sale, acte recepţionate de apelant la 03.09.2021 potrivit avizului de recepţie nt.DS8001804324AS (f.d.34).
69. La acest segment, colegiul civil apreciază critic poziţia apelantului precum că nu era cunoscut de existenţa litigiului dat, fiind o susţinere pur declarativă şi contrară situaţiei de fapt menţionată supra.
70. Prin urmare, colegiul civil constată că la momentul emiterii hotărârii 01 martie 2022 apelantul SRL „Unchiteşti” nu avea datorii faţă de SRL „Agro Domain Group”, achitarea ultimei tranşe fiind efectuată în cursul examinării pricinii în fond.

71. Totodată, colegiul civil consideră că intimatul-reclamant SRL „Agro Domain Group” era îndreptăţit să solicite încasarea de la apelantul SRL „Unchiteşti” a penalităţii pentru neexecutarea în termen a obligaţiei pecuniare.
72. Conform prevederilor art. 947 alin.1) CC, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).
73. Conform pct. 3.2. al contractului de vânzare - cumpărare nr. 01/01 din 01.05.2020, cumpărătorul în cazul în care nu achită marfa până la 01.10.2020, achită vânzătorului, începând cu data de 02.10.2020 o penalitate în mărime de 0.5 % din valoarea mărfii livrate (preţului neachitat conform pct. 1.3. a prezentului contract), pentru fiecare zi de întârziere, precum şi dobânda de întârziere calculată conform prevederilor art. 619 din codul Civil (f.d.17).
74. Astfel, în sensul legal menţionat, clauza penală reprezintă o stipulaţie (prevedere contractuală), prin care părţile stabilesc de comun acord, anticipat şi prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor asumate. Prin urmare, acest mijloc de garantare a executării obligaţiilor prezintă pentru creditor avantajul că acesta nu mai trebuie să dovedească existenţa şi cuantumul prejudiciului, în cazul în care debitorul nu-şi execută obligaţiile conform prevederilor contractuale.
75. Conform calculului penalităţii din suma datoriei de 60 000 lei, conform prevederilor contractuale la pct. 3.2, suma penalităţii constituie 56850 lei pentru perioada 02.10.2020-05.08.2021, 231 zile de întârziere (f.d.3).
76. Potrivit prevederilor art. 953 alin.1) CC, în cazuri excepţionale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.
77. În sensul normei enunţate Colegiul Civil reţine că, instanţa de judecată va reduce clauza penală doar în cazul în care debitorul a solicitat aceasta, însă în cazul în care se va constata o mărire excesivă a penalităţii în coraport cu datoria solicitată de către reclamant, instanţa va reduce penalitate disproporţionat de mare.
78. Or, rolul clauzei penale este de a compensa eventuale prejudicii real suportate de către creditor şi nicidecum de a obţine careva avantaje contractuale faţă de debitor.
79. Totodată se reţine că, în cazul unei clauze penale disproporţionate, prevăzute în eventualitatea neîndeplinirii obligaţiilor de către debitor, sarcina de a acţiona în consecinţă, potrivit dreptului naţional, astfel încât clauza penală să nu fie opozabilă debitorului în discuţie, revine instanţei naţionale. Prin urmare,

instanţa de judecată se poate sesiza, din oficiu, cu privire la disproporţia vădită a penalităţii.

80. Astfel, în cazul în care clauza penală este disproporţionat de mare şi depăşeşte suma datoriei de bază, instanţa poate dispune reducerea clauzei penale.
81. Astfel, solicitarea reclamantului/intimat de a percepe penalitatea în mărime de 56850 lei din contul pârâtului/apelant este în mod vădit excesivă, având în vedere că mărimea penalităţii de 0,5% pe zi constituie 182,5% pe an, fapt apreciat de colegiul civil ca fiind o penalitate excesivă. La ca z se reţine şi faptul că datoria a fost achitată.
82. Prin urmare, Colegiul Civil consideră întemeiată cererea apelantului ce ţine de reducerea cuantumului penalităţii şi va dispune încasarea penalităţii în mărime de 30 000 lei, această sumă fiind apreciată ca rezonabilă şi proporţională cu drepturile şi interesele ambelor părţi ale litigiului, or, legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale.
83. Conform prevederilor art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.
84. Potrivit prevederilor art. 90 CPC, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte:
    a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor;
    b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului;
    c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată;
    d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă;
    e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;
    f) cheltuielile de căutare a pârâtului;
    g) cheltuielile de efectuare a expertizei;
    h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;
    i) cheltuielile de asistenţă juridică;
    j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii;
    k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut;
    l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.
85. Potrivit prevederilor art. 94 alin.1)CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
86. Conform ordinului de plată nr. 768 din 04 august 2021 se confirmă faptul că la înaintarea acţiunii în judecată reclamantul SRL „Agro Domain Group” a achitat suma de 3600 lei cu titlu de taxă de stat (f.d.8).

87. Prin urmare, în condiţia admiterii parţiale a acţiunii înaintate de SRL „Agro Domain Group” instanţa de apel consideră necesar de a încasa în beneficiul societăţii cheltuielile de judecată din contul apelantei SRL „Unchiteşti” în mărime de 2800 din care: 1800 lei – taxa de stat, proporţional părţii admise şi recunoscute prin achitare din pretenţii – 60 000 lei şi 1000 lei – cheltuieli pentru asistenţa juridică acordată reclamantului-intimat.
88. Referitor la cerinţa apelantului SRL „Unchiteşti” privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, Colegiul Civil reţine că aceasta urmează a fi respinsă or, conform prevederilor art.96 CPC, (1) instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
89. Conform alin. (11) al aceluiaşi articol, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
90. Prin urmare, odată ce acţiunea înaintată de SRL ”Agro Domain Group” a fost admisă în parte, apelanta SRL „Unchiteşti” nu poate pretinde la încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimatului.
91. Având în vedere cele expuse, Colegiul judiciar va casa integral hotărârea judecătoriei Soroca, sediul Florelti din 01 martie 2022 şi va emite o hotărâre nouă de admitere în parte a acţiunii.
92. În temeiul art. 276^3-276^4, 385 lit. „c” CPC al RM, Colegiul civil

Decide:

Admite cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului SRL „Unchiteşti”, avocatul Veronica Solomon;

Casează integral hotărârea judecătoriei Soroca, sediul Floreşti din 01 martie 2022 cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Admite în parte acţiunea SRL „Agro Domain Group” către SRL „Unchiteşti” cu privire la încasarea datoriei, penalităţii şi cheltuielilor de judecată;

Încasează în beneficiul SRL „Agro Domain Group” de la SRL „Unchiteşti” penalitatea în cuantum de 30000(treizeci mii) lei şi cheltuieli de judecată în sumă de 2800 (două mii opt sute) lei.

În rest acţiunea SRL „Agro Domain Group” se respinge.

Decizia este definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Stela Procopciuc**

Judecătorii: **Natalia Chircu** **Elena Grumeza**